

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIV. Скрантонъ, Па., Четверъ 24-го Мая, 1906. Число 21.

Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, May 24, 1906. No. 21

IX-та Головна Конвенція Руского Народ. Союза.

Отсимъ подаемо до вѣдомости всѣмъ вѣдѣламъ Руского Народного Союза, що IX. Головна Конвенція Р. Н. Союза вѣдбуде ся 25. юнія б. р. и въ наступаючихъ дняхъ въ SCRANTON, PA.

Вѣдъ Выдѣлу Голов. Уряду Р. Н. Союза.
Jersey City, N. J. 17. Апрѣля, 1906.

К. Харчѣвъ,
предсѣтель.

С. Ядловскій,
секретарь.

А. Шаршовъ,
касиръ.

Вп. Пп. секретарѣ Р. Н. Союза.

Въ виду надходячої IX-ой Голов. Конвенції, сею дорогою пригадую вамъ, що каждый членъ е обязаный заплатити 25 ц. на покритѣ коштѣвъ Конвенції. Кто не заплатитъ до трехъ мѣсяцѣвъ, буде выключеный зъ членѣвъ Р. Н. Союза. (§ 17. ст. Р. Н. С. и ухвала зъ VIII голов. Конвенції).

Зъ поважанемъ,
С. Ядловскій.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

М а й.	
24	Ч. Воинъ. Госп.
25	П. Епифанія еп.
26	С. Ізаверія муч.
27	И. 7 Св. Отцѣвъ
28	П. Пахомія
29	В. Модеста, Теод.
30	С. Андрѣяна

Бачність

Руссия в Нюлуке і околици! Симъ подаемо вамъ до вѣдомости, що наше Брацтво Св. Івана Хрестителя, устроює для 2-го Червня, то е в Суботу, в "Hibernian Hall" корнер John і Front улиці великий Балъ на котрий Вас усіхъ такъ місцевыхъ якъ і в околици запрошуємо.

Стефанъ Ключка, секретарь.

12-го с. м. вѣдбувъ ся въ Винипегу въ Канадѣ вечерокъ зѣ спѣвами, декламациями и промовама. Загально подобала ся гра на скрипцахъ и соловый спѣвъ Петра Угрияюка. Вечерокъ вѣдбувъ ся заходомъ рускихъ ученикѣвъ Манітоской колегіи.

Вѣдвѣчальнымъ редакторомъ «Правды» ставъ о. Обушкевичъ зъ Олифанту, Па.

Въ Понедѣлокъ начне свои засѣдана въ Вилкесбери, Па. Конвенція „Соединенія“, наибольшой руской організації въ Америцѣ. Витаячи зѣбраныхъ делегатѣвъ и урядникѣвъ сей організації бажаємъ, щобъ ся організація стала справдѣ рускою и увольнилася вже разъ зѣ словацко-мадарскихъ пеленокѣвъ.

Дня 30. Мая с. р. вѣдбуде ся посвячене новобудованой рос. православної церкви и монастира коло South Сапаан, Па. недалеко Мейфилдъ. Торжество посвяченя вѣдбуде ся въ присутности архиепископа Тихона.

Въ Passaic, N. J. прийшло минувшого тыжня до заваятой бійки мѣжь страйкуючими италійскими ро-

ботниками и полицією и чотирохъ роботникѣвъ зѣ стало пострѣленыхъ а кѣлька полицменѣвъ тяжше або лекше покалѣченыхъ. Полиція арештувала 32 страйкарѣвъ.

Въ Waterbury, Conn. выбухъ страйкъ будѣвляныхъ роботникѣвъ, що зажадали выдалены вѣдъ роботы усѣхъ роботникѣвъ, що не належать до юнія. Компаністы опирають ся сему жаданю. Вѣсь будѣвляный рухъ, який теперъ зъ весною розпочавъ ся въ Waterbury — уставъ.

1000 италійскихъ роботникѣвъ въ Greenwich, Conn. и околици застрайкувало въ цѣли выборены большой денной платы. Страйкарѣ обходятъ походами дооколичной плейзы де працюють Италіяне и втягають усѣхъ до страйку.

Въ Pueblo, Cal. прийшло недавно до бійки мѣжь страйкуючими роботниками фірмы Pueblo Smelter а помѣчкама шерифа, въ котрой оденъ роботникъ зѣставъ забитый а двоухъ тяжко зранено. Такожъ зѣстало зраненыхъ кѣлька помѣчникѣвъ.

Въ Чикаго, Илл. застрайкувало 300 роботникѣвъ бучерняныхъ, котри робили въ 20 фірмахъ. Жадаетъ зменшена робучого дня до 9 год. при дотеперѣшной платнѣ.

Загальный Союзъ роботничій въ Франції рѣшивъ розпочати зъ днемъ 1-го червня с. р. загальный страйкъ въ цѣли выборены 8 годинной денной працѣ. Надѣють ся, що больша половина роботникѣвъ поде за покликѣмъ Союза и тогда страйкъ стане ся загальнымъ, бо послѣ французскихъ законѣвъ меншѣсть робот-

никѣвъ мусить такожъ страйкувати, хочъ бы и не хотѣла, если большѣсть роботникѣвъ заявить ся за страйкомъ.

Усѣ соціалістичный послы въ италійскомъ парламентѣ зложили свои мандаты въ наслѣдокъ того, що парламентъ не хотѣвъ взяти подѣ обряды внесене соціалістичныхъ послѣвъ, щобъ заказати правительству уживати проти страйкуючихъ роботникѣвъ полицію и войска. Складаючи свои посольскій мандаты, послы выдали вѣдозву до роботникѣвъ, въ котрой выяснили имъ свое поступоване и вѣзвали усѣхъ до загального страйку. Вѣсь роботничій организациі приняли однодушѣю сю заяву роботничихъ послѣвъ и въ всѣхъ мѣстахъ италійскихъ розпочавъ ся страйкъ. Въ Медиоланѣ устала усая коммуникація, часопися перестали выходити, а усѣ фабрики и склады позамы канс.

Наибольшій газовый моторъ зѣставъ умѣщенный сими днями въ фабрицѣ стали Edgog Thompson Steel Works въ Braddock, Pa. Моторъ той е на 85 стѣпъ довгий, 88 стѣпъ широкій и мае силу 4 тыс. коней.

Минувшого тыжня лучила ся въ Бриджпортъ. Кон. експлозія въ чотирохъ великихъ магазинахъ пороху. Эксплозія була такъ сильна, що не лише всѣ сусѣдній дома зѣстали збурены, але на далеку просторѣ докола повывѣтали зъ вѣконъ шибы. Эксплозію було чути ажъ до Ривергедъ, Л. Ай., Гринпортъ, Л. Ай., Нью Гевенъ, Конн., Істпортъ, Л. Ай. Всюды здавалось що се новый землетрусъ, люде повывѣгали пострашеній на улицы и почали летѣти на ослѣпъ, щобъ ратувати себе передъ уроеною грозою смерти. Эксплодувало 5 тысячъ фунтѣвъ пороху.

Въ Springfield, O. лучила ся въ фабрицѣ пороху експлозія и цѣла фабрика вылетѣла въ воздухъ. Пять особѣ зѣстало убитыхъ а страसेно было такъ сильно что думано, что се землетрусъ.

Нью-йорскій асекураційный товариства вѣдъ огню ухвалили, зѣ згляду на катастрофу въ Сан Франсіско, при котрой понесли величезной страты, подвысшити асекураційной раты о 10 до 25 проц. а своимъ агентамъ знизити платню о 10 проц. Англійскій знова товариства, рѣшили платити вѣд-

пкодоване своимъ клиентамъ въ Санъ Франсіско лише за тѣ дома, що згорѣли, а за тѣ дома, що ихъ жовнѣры высадили въ воздухъ динамитомъ, чтобы здержати дальше розширюване ся огня — рѣшили нѣчого не платити.

Коло Ванкуверъ въ Канадѣ здержали розбизаки послѣдний поѣздъ Кенедіенъ Пасифікъ и змусили машиністу вѣдчѣпити вѣдъ osobowychъ вагонѣвъ почтовый вагонъ и вѣдѣхали зъ нимъ одну милю напередѣ. Тамъ почали шукати за експресовыми пакунками, але ихъ не знайшли, бо тѣ пакунки були умѣщеній въ иншѣмъ вагонѣ и они зъ нѣчимъ опустили почтовый вагонъ и зникли. Подорожнимъ не робили нѣякихъ пакостей.

Въ протягу мѣсяца Цвѣтна прибуло до рѣжныхъ приморскихъ портѣвъ Сполуч. Державъ больше якъ 150 тыс. емигрантѣвъ. Такъ высокое числа не досягла емиграція въ жадномъ зъ попередныхъ рокѣвъ въ мѣсяци Цвѣтна. Въ 1905 р. прибуло до Сполуч. Держ. въ Цвѣтна 137 тыс. а въ 1904 р. лише 91 тыс. Сильно зростае емиграція зъ Росіи. Въ минувшѣмъ мѣсяци прибуло зъ самой Росіи ажъ 30 тыс. емиг. коли въ 1904 р. въ Цвѣтнѣ прибуло лише 19 тыс. За послѣднихъ шѣсть мѣсяцѣвъ (до 30 го Цвѣтна с. р.) прибуло до Сполуч. Державъ разомъ усѣхъ емигрантѣвъ 529 тыс. 955.

Бюро статистичне емиграційного департаменту въ Вашингтонѣ оголосило справоздане зъ емиграціи за 1905 р., въ котромъ подало такожъ подѣль прибывшихъ емигрантѣвъ послѣ фаху, професіи. Зъ сего выказу показуєсь, что до Америки прибуло минувшого року лѣкарѣвъ: 193 зъ Англии, 190 зъ Нѣмечины, 160 зъ Италіи, 64 зъ Скандинавіи а 96 жидѣвъ зъ рѣжныхъ державъ. Адвокатѣвъ 329, зъ чего наибольше приѣхало зъ Англии, бо 144; зъ Франціи приѣхало лише 46. Акторѣвъ приѣхалъ 1,157, музыкантѣвъ 1,525, зъ тихъ наибольше жидѣвъ, бо 342. Учителѣвъ — 2,256; архитектѣвъ — 545; священникѣвъ — 1,459; инженерѣвъ 1,598; малярѣвъ — 819, а „хиньскихъ музыкантѣвъ“ — 14.

Англійскій корабель „Anglo-Peruvian“ що выпливъ зъ Shields до Philadelphia натрафивъ на атлантѣкомъ океанѣ на ледовую и розбивъ ся. На щасте найшовъ ся недалекъ корабель „Mohawk“ и за бравъ въ часъ на свой покладъ усѣхъ подорожныхъ. Взагалѣ, подорожній, що приѣзжаютъ теперъ зъ Европы до Америки, оповѣдають, что теперъ, зъ настанемъ весны, плыве по атлантѣкомъ океанѣ много ледовыхъ гѣръ, які дуже утруднюють подорожъ моремъ.

Подчасъ великой бурѣ на Пѣвпнѣномъ мори, затонули три рыбацкій нѣмецкій кораблѣ а зъ ними и усѣ 73 рыбаковѣвъ.

Велику сензацию выкликала ухвала суду присяжныхъ повѣту Софолкъ въ стейтѣ ньюйорскомъ, котрой рѣшено вѣзвати всѣхъ членѣвъ сойму и сенату ньюйорского стейту передъ судъ за побирание хабарѣвъ. Державный прокураторъ предложилъ такъ сильны доказы на перекупство послѣвъ ньюйорского стейту, что судъ рѣшивъ усѣхъ ихъ переслухати. Слѣдство яке мае ся сейчасъ розпочати буде одинокимъ задля своей невзычайности въ свѣтѣ. То го ще навѣтъ въ Америцѣ не було. Передъ судіями стане 240 послѣвъ и 40 сенаторѣвъ.

Звѣры въ людкой подѣбѣ, офицеры російскій Ждановъ и Абрамовъ, що, якъ то мы вже писали давнѣйше, такъ немилосердно, по звѣрски знущали ся надъ російскою революціонеркою Спирідоновою — зѣстали уже укараній, але не судомъ, бо судъ (войсковый) ихъ увольнивъ, а самими революціонерами. Абрамова убили революціонеры въ Борысохлѣбску а Жданова въ Тамбовѣ. Убийцѣвъ не зловлено.

Въ Москвѣ выконано 6, с. м. атентатъ на звѣсного Дубасова, генераль-губернатора московского, що въ рѣкахъ крови здусивъ послѣдну революцію въ Москвѣ. Кинено на него бомбу, котра зранила его тяжко въ ногу и голову. Рѣвножъ убито бомбою губернаторѣвъ въ Катеринославѣ и Елизабетполѣ.

Въ самъ день 1-го російского мая с. р. убито въ варштатахъ петербурской адмираліи адмирала Кузьмича. Того власне дня, коли подчиненій ему роботники въ петербурскомъ военномъ портѣ, хотѣли зъ рѣшта своими товаришамироботниками петербурскии святкувати 1 май, прийшовъ до варштатѣвъ адмиралъ Кузьмичъ и остро за-

казавъ имъ брати участь въ святкованю. Та скоро лише Кузьмичъ выйшовъ зъ варштату, дѣгнавъ его на подвѣрью оденъ роботникъ и штилетомъ заколовъ. Местн ка не зловлено.

Въ Петербурзѣ вѣдбувае ся теперъ военный судъ надъ портъ-артурскимъ „героемъ“ Штесломъ, що якъ звѣсно, зъ цѣлою своею крѣпостною залогою подѣдавъ ся бувъ Японцямъ. Въ томъ процесѣ зѣзнали свѣдѣки, що генераль Фокъ, вѣдѣвъ Японцямъ, на приказъ „героя“ Штесля, найважнѣйшей позиціи безъ битвы и черезъ те дѣстались въ руки Японцѣвъ всѣ большій склады провіантуры. За капітуляцією Портъ-Артура було лише чотирехъ выспихъ офицерѣвъ а рѣшта — 14, були проти капітуляціи. Важне ту ще й те, что Штесель капітулювавъ помимо заповненъ рѣшта генералѣвъ, що пороху, амуниціи и живности выстаритъ еще что наименче на оденъ мѣсяць. Коли по капітуляціи російскій гарнизонъ опускавъ Портъ-Артуръ, не позволивъ Штеселю забирати своимъ жовнѣрамъ ихъ рѣчи зъ собою, за те вымовивъ собѣ у Японцѣвъ, что тѣ перевезли на корабель увесь его маетокъ, що змѣстивъ ся ледви на 40 возахъ. Сего „героя“ Штесля, обдарувавъ, якъ звѣсно, царъ найвысшимъ ордѣромъ.

Російскій часописи подаютъ, что подчасъ битвы подѣ Шапехо лишено усѣхъ раненыхъ на полю безъ нѣякой помощи и усѣхъ ихъ пожерли псы. А подѣ Сандеу 1,200 раненыхъ уложено на снѣгу при желѣзничѣмъ трѣпѣ въ вычѣкуваню на трѣпѣ, что мавъ ихъ забрати — але трѣпѣ не надѣйшовъ и всѣ раненій въ числѣ 1,200 при страшномъ морозѣ замерзли...

Дякъ зъ добрымъ тенорывымъ голосомъ, добрыми свѣдоцтвами, може вчити хорально-го спѣву, шукає мѣсяця. Голоситъ до ред. „Свободы“ SVOBODA.
Box 353, Scranton,

ПОДЯКА.

Всімъ жертводателямъ, що жертвовали на церковъ в Прислѣпѣ, в Галичинѣ, складѣмъ сердечне Спаси бѣг! Гроші в сумѣ \$76.75 вѣстали вислани на руки Марка Крайняка.

Монесен, Па., Май 13, '06
Яким Цимбала,
Василь Крайняк,
коллектори.

84

Де е?

Андрій Гошко в села Граб, повѣт Жайгород, в Галичинѣ, най оголоситъ ся по допоявѣт пересланиій зъ крѣпо на нашій руки до „Banking House A. Chromowski and Co. 339 East 20 St. New York City.“

А. Жовак.

Перший день заробітку в Канаді.

Було се на весну в однім з тих днів, коли то найбільше людей іде на роботу.

Сонце що лише показалося, і ogrівало злегка своїми лучами іней по улицах Віннегу, як ми — може з двайцять чоловік, очікували агента, що позалисував нас на роботу до Онтарії і саме тепер мав нас випроводити на „трєн“. Стоячи у купці постуковали ми задля морозу ногами об третуар і мовчки ждали приходу агента. Час скучно минав. Та от — „Ог онде, віддай він!“ — озвався оден прориваючи мовчанку. Всі вдивились вперед себе — „Ні, се не він“ — озвався другий. „Алеж він — перечивсь тамтой — я його поході пі-н ю“.

Дійсно — се був агент. Він зблизив ся до нас і привитав нас словами: „Гуд морнінг!“ Ми відповіли.

„Коман!“ скрикнув він тоді і махнув до себе рукою. Ми всі зірвались, кождий накинув на плечі свій тлумак і ми потяглись шнурком за ним на дві рець же лізничі С. N. R.

Поїзд вже був готовий до відїзду і ми, скоро лише прийшли, повходили до вагону. Тепле повітре вдарило на нас і ми тоді почали весело розбігатись по вагоні і вишукувати місця. Не всіли ще порозміщуватись, як почули дзвінок — льокомотива шарпнула і вагони поступенно почали рушати з місця. За хвилию цілий поїзд вже летів. Наші очі звертались в обі сторони вагону, і любо було нам дивитись як доми мигали перед нашими очима. Та далі й не стало їх. Ми вїхали на широкий степ порослий дрютяною сухою травою і корчами срібної лози. Кождий з нас дивив ся ще і летів разом з тими преріями, та не міг надивитись природі та тій чудній рівнині. Де неде злетить стадо чорних шпаків, та наполюхавшись стоном машини та гуркотом вагонів, знов в друге місце сяде. Там знова видіє фермерська хата, оддалік від неї стоїть худоба стадом, а там фермер коником переїздить, везучи якісь баньки на візку, мабуть щось на двірць. А желізничя летить і всьо то минає, лише здаєсь того степу не мине... Корців ліз ставало чимраз більше, а далі — я поглянув на перед, і передомною показалося довге пасмо темряви. Се був ліс.

Сонце вже завершило з полудня і ми вїхали в малий лісок, що чим далі ставав що раз більший, аж кінці вїхали в величезний непроходимий — праліс Онтарії. „Трен“ минав чимраз більші горби і скали, порослі шпильковим лісом, а рівнини вже й недобачити! Тут і иньшим духом повіяло на нас — на „грінорів“. Кождий зі здивованими очима споглядав на віковічний праліс — який так страшно виглядав для нас і таким самітним та глухим видавався нам — без жадного життя!

— Дивне, який страшний сей ліс... та й кінця нема! озвався нараз прориваючи тишину оден з товариства.

Я оглянув ся — дрожучий голос і сумне, бліде лице того, що озвався якось дивно мене врушило, а до того ще і той ліс і ті скали... Я здригнув ся. — Мене зікрала охота розбалакатись з тим чоловіком. Я бачив — він немало мусів терпіти і не одно перебув — ту тяжку школу життя, яку неодному з нас Русинів в Галичині приходилося від малку переходити в — панських добрах межі кіньми, волами, в опіці панських вельмож...

Вже недалеко було до вечера, сонце нахилилось до заходу, а червопа луна розлявшись по поверхні шпилькового ліса і вершків гір, надавала поетичний вид пралісови... „Трен“ то вививав ся помежи гори як гадюка, то знов звертався просто, а де було треба, то й відпочивав. Тоді ми нетерпеливились — нам хотілось, щоб він як найскорше минав ті гори та скали, і не ставав аж на місци.

Вже смеркалось, сонце прощало і ще якийсь час визирало промінисте із за горизонту, а далі й пропало десь за лісом. Ставало чимраз темнійше. Служачий засьвітив лямпи, і я, що не міг подавляти природу, звернув ся до того чоловіка, з котрим мене збирала охота запізнатись, пересів ся до него і почав розпитувати: з котрого повіту, як звесь і т. д.

— Я із Борщівського повіту — почав він загикуючи потрохи. Називаю си Никола Бохонець. Служив у нашого пана в нашім селі — небіжчик уже, дайму Боже царство... Від малку служив — набідив си чоловік... Най не кажу, що ненабідив си — тай заслужив си, що до Канади приїхав ще бідити. Та бовже і здоровля нема... гостець, лупають кости, спати не мож, тай така біда. Тай і не старий я, лиш би жити та тішитись. Вітисли з мене здоровлі — прощенія не мали би! Сиротина я, круглий сирота, ні тата, ні мами, ні брата, ні сестри, лиш добрі людоньки опікували си мнов, та пожалували. Ще памітаю свого небіжчика нені, так як си дивлю на них, як лежали на катафальку...

Миколі потекли сльози по його молодому та вже поморщеному лицю.

— Як поховали нені, то узяв мене сусід на візовок. Добрий був чоловік, вже старий був, так як си дивлю на него, дай му Боже царство. Два роки був у него, нас йому козу, бо не мав більше худоби, бо бідний був... Як небіжчик умер, том пішов до пана просити ся на службу — було ми тоді дванайцять літ. Тай дав мені пан службу — пасти телята. Зачавім работи на себе, за одежу тай харч. Відтак дали мене до волів. Там був волівцем до ситирунку. Взем був парубком, але мене не приймали, бом був нездалий — всі три класи не приймали. Відтак я си оженив, взяв хату і кавалок города зо жінок, і так ми зачели жити: я на роки а вона на дни в пана. І ще й тримали маму стару, тай таки і вона робила доки була годна. Я приймаком був у них, що таки правда. В два роки нашла си дитина, а тепер, коби здорові, лишив четверо дома. Правда, що вже не мають хати — та може я ще зароблю, то будуть мати. Лишивім у комірні, і за пек ринцких наймив на цілий рік, на відробок...

Микола нараз ту урвав, задумав ся хвильку і нараз встав і вийшов з вагона. Его душа була неспокойна.

Ніч була зоряна, а ясно плямистий місяць виринав з поза ліса і своїми дрібними проміннями надавав чаруючий вид пралісови. І я аздумав ся. Нараз поїзд засвистав а в вагон вийшов кондуктор і сказав, щоб ми збирались. Зробилась метушня, а не минуло й 10 минут, як гальми заскрипіли і вагони фальово; вдарившись оден до другого, станули.

Нам сказано, щоб ми злазили; якийсь Англик махнув до нас ліхтарнею і повів нас за собою. Ми йшли за ним. Не тревало може пів години і ми станули коло „цельти“, де вже ждали на нас ліжка в поверхи. Англик казав нам лягати і відійшов. Ми всі поклялись. Я ліг побіч Миколи. Всі лежали мовчки — деякі зараз же позасипляли. Лише Микола і я не могли якось заснути. По хвилині Микола звернув ся до мене:

— Не знав чи є тут хто з наших людей? Я не знав, не зауважав сега підчас дороги. Розмова знов урвалася. Але ми оба таки не могли заснути.

Вже свитало. Та я ще не думав вставати, як Микола мене торкнув і шепнув: вставайте! вже день.

Так, вже день, вже й якийсь Англик прийшов, та став будити. Я схопив ся чим мерщій і почав збирати ся. Другі вже кінчили молитись і пішли спідати. По хвильці пішов і я за ними. Ми спідали і тоді я почав розглядати ся по лицях зібраних коло спіданку. І я зауважав, що опріч одного, з котрого по фізіогномії було пізнати, що він Русин, і видно — якась горда душа і не грінор, всі решта були Англичане. Може і не були Англики, але по англійски балакали.

Свіданок скінчив ся. Ми повиходили на двір і знова ждали. Та за хвильку приходить той Англик, що нас припровадив зі стації і відразу звернув ся до того, як я зауважав, гордого Русина і почав з ним щось балакати. Та по хвилі відійшов — а той гордий Русин звернув ся до нас і розказуючим голосом сказав:

— Збирайте свої пакунки і кладіть на фіру — ось ту. Поїдем десік миль в відсїв.

Ми були вже готові.

Сонце пригрівало жарко; теплий вітрець розносив запах соснового ліса і ми чули як з кождою хвилиною ми відсьвіжувались. А наш табор посував ся поволи крутою дорогою помежи лісисті гори. Ми всі йшли піхстою за двома возами наладованими ріжними товарами. Вози посувались поволи наперед, то підскакували, то знов нагло впадали в ями. Я йшов з Миколю, а попереду нас йшов той гордий. І раз враз озирав ся і здавалось надслухував нашу розмову. Нараз пристанув і озвався до нас:

— Ви давно приїхали?

— Уже місяць — каже Микола.

— А я пів року — відізвав ся я.

— О! то ви ще „грінори“, ой сараки ви... А з котрого повіту?

— Борщівського.

— Як вас кликають?

— Мене Микола.

— А вас як? питаю я.

— Я „Майк“ Шмід. Я ту форманом. А ти — як? Я назвав себе.

Гордий хотів ще щось говорити, та ту закликав его Англик, що нас вів — віддай бас, і він пішов до него.

Вже мало бути незадовго полудне, і перед нашими очима забілілась „тента“. Сонце парило до нестями, піт лив ся кождому цюркою, а коні під своїми тягарями сопіли, як міхи.

Незадовго станули ми вже на місци. Всьо застали ми готове, і ліжка і столи і крісла. Був кухар і ще щось кількох Англиків, що поприходили на обід. Як пообідали ми, то порозміщувались попід смерічки в холоді і стали відпочивати. Та от приходить „Майк“ і каже:

— Нині до р боти не підемо, бо ще нема всего готового і таки помучилиста ся; аж завтра, скоро день так до роботи.

Ми спокійно дожидали того часу і лежучи так під смереками перебули там ціле пополудне.

По вечера повиходили пройтись — і подавляли то чудаккі скали, то голубе небо, аж нарешті як стало нам всего до волі, повернули до шатрів, порозбарались і полягали спати.

Рано ще сонце не всіло показатись, як ми уже усі були на ногах, а поспідавши, позабирали начине: желізні дрючки, молоти, тачки і т. п., а відтак і потягли за „босом“ на місце праці.

Сонце таки не показувалося. День був хмарний і парний. А всім нам на душі було якось якби трівожно, особливо та скала, до котрої ми зближали ся, порозвалювана, порозстрілювана, робила на всіх нас пригноблююче вражінє. Микола поступав позаду, а похнюпивши в долину голову, мабуть передумував немало о жінці і дітях, що то він дасть їм поміч, а поки-що покинув без жадної опіки. Я пристанув хвильку, щоб зрівнатись з ним.

— Ну і що? Зачнемо зараз работи, відзиваюсь.

— Та зачнемо — але бож так щось тяжко на серци — здає ся мені, що пукне — щось так дуже тужно.

— Ет, що там тужати, потішаю — якось то буде Микола!

— Та дай Боже! Але — мені щось серце ві ує. Так було ми ще в краю, як мене мали коні побити...

Ми прийшли на місце. „Майк“ зачав розпоряджувати, там кілька поставив з молотами, щоб розбивали каміне, там кількох знов, щоб носили, тих знова до тачок а Миколу і мене поставив важити каміне, і сам з нами, показує нам і помагає...

Ми прийшли на місце. „Майк“ зачав розпоряджувати, там кілька поставив з молотами, щоб розбивали каміне, там кількох знов, щоб носили, тих знова до тачок а Миколу і мене поставив важити каміне, і сам з нами, показує нам і помагає...

Почав ся тупіт молотів, лускіт каміня і бренькіт желізних дрючків... Микола звивав ся, хотій нескладно. „Майк“ підганяв. Я поступив ся пару кроків на бік — та тутже счинилося щось страшного. Брила скали зсуваєсь і в одну мить привалює „Майка“ і Миколу. Я обернув ся тай не вздрів вже за собою обох, лише Миколову голову з виваленими на верха очима... Счинив ся крик, люди позбігались і зачали добувати. В пару годин видобули, та неживих, потороццєних. Миколу поторощило цілого, лише голову цілу лишило, що скала не засягла, а „Майка“ формана так нещасно зімяло, що й не було його пізнати. Трупи занесли ми до цельти і порозбігались — до роботи вже ніхто не йшов.

На другий день Миколу і Майка ми поховали під горбом коло тої самої скали, а на могилі покляли два хрести — і пішли далі до роботи.

І робили ми, а Миколові очі усе стояли мені перед очима, страшні великі очі, під брилою скали...

Так перейшов мені перший день заробітку в Канаді.

Хто ме переїздити дорогою із Віннег до Форт Вилем, то під гороку зобачить два хрести. Нехай згадає нещасних Миколу і „Майка“...

Боюсь проспать.

(Сонат)

Боюсь проспать великий час життя,
І проминуть найкращий дар природи,
І не зазнать в житю добра й свободи,
Боюсь згубить дарма сьвяті чуття.

Боюсь дарма на сьвітї я прожить,
І зникнуть геть без чести і слави,
Ляка мене кінець борби кривавий,
І голову бою ся положить...

Душа бажа і правди і привіту
І лине геть розпучлива по сьвітю,
І знов назад вертаєть ся сумна.

Я хочу все на сьвітї сам узнати;
Добро ясне і всіх людей кохати,
І келих свій життьовий випити до дна.

Олекса Коваленко.

Проекты.

Підъ розвагу ІХ. Голов. Конвенціи „Р. Н. Союза“.

I.

Trenton, N. J.

Братство св. Йоана Кр. вѣдд. 121. Р. Н. Союза предкладає отсімь такій внесєня на ІХ. Головну Конвенцію Р. Н. Союза, що має вѣдбути ся д. 25 юнія с. р. въ Scranton, Pa.

1) Посмертне, котре до сего часу въ Р. Н. Союзѣ выносило \$600. підвысити на \$800 и вѣдповѣдно до сего

покласти выспу мѣсячну вплату, и установити розметь.

2) Вступне, котре до сего часу выносило \$5.00. знизити на \$4.00.

3) Членъ котрый приступитъ до Р. Н. Союза въ часѣ бременности его жены, а жена по пологахъ то такому новому членови належить лише тоді виплатити посмертне по женѣ, если вѣнъ що найменше три мѣсяцѣ до смерти жены, бувъ членомъ „Союза“.

Если тѣ внесєня будуть ухвалєнѣ Ва. П. Делегатами

"SVOBODA,"
(LIBERTY)THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.**„Свобода“**Газетний лист для руского народа в
Америці и органъ „Р. Н. Союзу“,
виходить що тижня в Четверг
и коштує:В Америці на 12 місяців... \$ 00
до старого краю на 12 місяців \$2.00
В Америці на 6 місяців... \$1.00Галичане можуть замовляти „Свободу“
через Клягарию Шевченка ул. Театраль-
на ч. 1, Львів, а російскій Українцѣ
через Клягарию „Кіевскон Старини“
Бессабоска 14, Київ.Оплачувати газету треба все-
гда зъ гору.Грошъ треба послати вь рєдистри-
бованій листъ, або черезъ експресовий, або
чекотный money order (моня ордеръ), Mo-
ney order, то є карточку, котру достанете
в почтаря або агента на експресовий
офисъ, шлѣть намъ, бо безъ того ми не
возьмѣ грошей достава.

Адресъ:

„SVOBODA“Box 353,
SCRANTON, PA.Кто хоче, чтобы его адресъ змі-
няти мусѣли подати намъ, кромѣ
оного, такожъ свой старій адресъ.**Розважте добре.**Кожный кто бодай вѣдъ
часу до часу переглядає
справоздане „Союза“ ба-
чить, що каса „Союза“ не
збѣльшаєсь, але стоить на
мѣсці.Чому ж се такъ? Причи-
на зовѣсь ясна. Члены
платять за мало до „Сою-
за“, число смертей чимразъ
збѣльшаєсь и тому каса
„Союза“ не може рости вь
гору, а сли и дальше такъ
буде, буде мусѣла навіть
упадати.Рѣчи се такій ясній якъ
те, що два а два чотири,
та на жалъ большѣсть чле-
новъ ба навіть делегатѣвъ,
що приѣзять на Конвен-
ції „Союза“ не хотѣть того
розумѣти. Майже всѣ чле-
ны хотѣлибъ, и делегаты
приходять на Конвенцію
зъ тимъ жадаємъ, абы якъ
найменше до „Союза“ пла-
тити а найбільше зъ него
брати. Та чи можливе се?
Щобы з чогось можъ бра-
ти треба впередъ туды
„щось“ вложити, а мы хо-
чемъ „щось“ брати не вло-
живши туды „нѣчого“.
Чи ж не смѣшно?Або зновъ здаєсь декому,
що якъ буде больше чле-
новъ вь „Союзѣ“, то „Со-
юзъ“ може знижити вкладку
а поднести посмертне и
запомогти. И се не можливе,
если мы не хочемо „Союза“
розбити, але хочемо, абы
„Союзъ“ истнувавъ и насъ
обеспечувавъ. Если вь
„Союзѣ“ больше членѣвъ,
то правда, що и больша
сума приходить до касы,але за те е и большій роз-
хѣдъ, больше посмертнихъ
и иншихъ выдатковъ. Тому
знижати вкладки або под
нести посмертного зовѣсь
не можна. Если „Союзъ“
має забезпечувати и выпла-
чувати посмертне не лише
по тихъ, що теперъ умира-
ють, але и по тихъ, що у-
мруть за 6, 10 або и 15
рокѣвъ, то треба, абы кож-
дый членъ тѣлько запла-
тивъ до „Союза“, абы гро-
шѣ нимъ вьплаченій (по
вѣдѣтвеню коштовъ адми-
ністрації а доданю про-
центу) при его смерти да-
ли суму 600 долларѣвъ. И
накше неможливо. Кожный
мусѣти самъ платити а
обеспечене себе самого и
и если ти грошѣ, що я вь
плачу на мое забезпечене
идуть на забезпечене дру-
гихъ, тодѣ коли я умру
грошей на мое посмертне
не стане. Та чи хочуть
члены „Союза“, абы и на
ихъ посмертне грошей не
стало? Певно нѣ. А если
нѣ, то повинний такъ роби-
ти, абы каждый плативъ на
свое посмертне а не на
другого, словомъ завести
такій порядокъ, який бы
поставивъ „Союзъ“ на
крѣпкихъ основахъ, такъ
щобы вѣнь мѣгъ истнувати
не 10—12 рокѣвъ, але 50,
100 и больше.И не треба намъ диви-
тись на другій організацій,
що они за такую або такую
суму тѣлько посмертного
выплачуь, бо се не може
тревати довго. Тай „Со-
юзъ“ за 50 центѣвъ мѣсяч-
ного выплачувавъ \$500 по
смертного, а теперъ и 70
мѣсячного за мало. Чому?
— Во люде старѣють ся и
больше умирають, а чимъ
дальше тимъ больше бу-
дуть старѣти ся и больше
умирати. И намъ треба бу-
ти на се приготованями
тимъ больше, що знаємо,
що многі англійскій орга-
нізацій, що стояли на тихъ
пѣдставахъ, що „Союзъ“,
„Общество“ и другі — дав-
но погинули и принесли
своимъ членамъ не обеспе-
чене, але шкоду.Що правда, то нашій ру-
скій організацій и взагалѣ
организацій емигрантовъ не
могутъ такъ скоро упасти
якъ організацій американь-
скій, бо многі члены на-
шихъ організацій вертають
назадъ до краю, черезъ що
ихъ грошѣ остають вь ка-
сѣ и зъ нихъ выплачує ся
посмертній, але зъ того еще
не выходить, абы не зара-
дити лиху поки часъ, бо
емиграція вѣчно тревати не
буде и намъ, особливо
тимъ, що остають на все
вь Америцѣ, треба дивитись
напередъ, щобы не остати
на старѣсть, якъ „голий вь
терню“.Найсправедливѣйше и
найрозумѣйше було бы, а-
бы каждый членъ плативъ
до „Союза“ мѣсячне все
однакове, але пѣсля вѣку
свого. Значить, если кто
вступитъ до „Союза“ маю-
чи 20 рокѣвъ, повиненъ бы
платити все такє саме мѣ-
сячне якъ довго бувъ бы
членомъ „Союза“, але мен-
ше якъ той що має при-
вступѣ 21 рокѣвъ. Такий
порядокъ, одиноко розум-ный, мають всѣ асекурацій
и тому они стоятъ добре,
мають миліоны и нѣколи
не могутъ упасти, бо кож-
дый платитъ за себе. Але
треба знати, що они и у-
рядникѣвъ купу мають, чо-
го не годна мати така ор-
ганізація якъ „Союзъ“ або
котра небудь друга органи-
зація. Щожъ зъ того? Чи
малибъ мы задля сего оста-
вити старій, несправедли-
вый порядокъ и не стара-
тись бодай вь части напра-
вити лиха? Нѣ, мы повин-
ний и мусимо зробити поряд-
окъ справедливимъ и ро-
зумѣйшимъ, бодай о стѣль-
ко, о скѣлько се намъ мож-
ливо. А що оно можливе,
се не подлягає жадному
сумнѣвови, если члены
и делегаты „Союза“ ли-
ше крихѣтку схочуть за-
становитись и подбати о
будучнѣсть „Союза“.Предкладаю такий про-
ектъ:Щобы члены „Союза“ не
платили мѣсячно по 70 цен-
товъ якъ до теперъ, але
щобы каждый плативъ мѣ-
сячно черезъ цѣлый часъ
якъ довго належить до „Со-
юза“ стѣлько центѣвъ,
скѣлько має лѣтъ. Значить,
кто при вступѣ до „Сою-
за“ має 24 роки, має все
платити лишъ 24 центы
мѣсячного, кто має при
вступѣ 35 рокѣвъ, має все
платити 35 центѣвъ мѣсяч-
ного, кто вступивъ маючи
45 лѣтъ, має платити по
45 центѣвъ на мѣсяць. Зъ
тихъ грошей оплачуєсь вся
адміністрація и запомогти вь
разѣ калѣцтва и т. п. а
решту, если яка зѣстане,
вѣддаєсь до банку якъ
фондъ резервовый. На по-
смертній и лише на посмерт-
ній, робить ся що мѣсяця
розметъ, пѣсля того скѣль-
ко членѣвъ умерло. Той
розметъ малибъ члены пла-
тити вразъ зъ мѣсячнымъ.Такий порядокъ не труд-
ний до переведеня и спра-
ведливѣйшій о стѣлько, що
молодші члены платилибъ
менше вѣдъ старшихъ.Примѣромъ чловѣкъ що
вступивъ до „Союза“ маю-
чи 24 лѣтъ, плативъ бы 24
центы мѣсячного а еслибъ
бувъ розметъ 25 центѣвъ
даного мѣсяця, заплативъ
бы разомъ 49 центѣвъ, мѣжъ
тимъ чловѣкъ, що всту-
пивъ маючи 34 лѣтъ, запла-
тивъ бы мѣсячного 34 цен-
ты и розметъ 25, разомъ
59 центѣвъ.Тота рѣжница вь мѣсяч-
номъ мала бы добрый
впльвъ на людей, бо заох-
очувала бы ихъ завчасу
вступати до „Союза“, а
„Союзъ“ на тѣмъ корыставъ
бы, бо хочъ молодші чло-
вѣкъ менше плативъ бы,
але за те и пожие довше,
отже довше буде платити.Денежде чути голоса про-
те, абы вь „Союзѣ“ заве-
сти розметъ якъ се е вь
„Соединенію“, але такий
порядокъ здаєсь менѣ та-
кожъ дуже несправедли-
вымъ, бо не робить рѣжни-
цѣ мѣжъ членами молодши-
ми а старшими, подобно
якъ стає мѣсячне и не ду-
маю що делегаты згодились
бы на него, або щобы було
добре, еслибъ на него зго-
дились.При сѣй нагодѣ поддаю
кромѣ вышеого ще ось
якй 3 проекты:1) Щобы „Союзъ“ вѣй-
шовъ вь порозумѣне зъ
другими рускими организа-
ціями, абы зовѣсь не при-
ймали за члена такого,
що доставъ запомогу зъ
причины калѣцтва зѣ „Со-
юза“. И щобы не при-
мали за члена зъ правомъ
на посмертне за жену та-
кого, що вже доставъ по-
смертне за одну жену вь
„Союзѣ“. Се подношу тому,
бо неразъ членъ заплатитъ
до организацій пару доля-
рѣвъ, достане посмертне за
жѣнку або запомогу зъ при-
чины калѣцтва и тодѣ „му-
фує“ до иншой организацій.
Такой люде лишъ руйнують
касы нашихъ организацій.2) Абы „Союзъ“ уживавъ
грошѣ, що лежать вь касѣ
на якийсь бизнесъ, (розу-
мѣє ся не ризиковный, де
бы можна втратити), такъ
абы сѣй грошѣ приносили
не 3 процентъ доходу, але
больше.3) Абы урядникамъ пла-
чено стаду платню и пев-
ный хочъ и невеликій до-
датокъ вь мѣру того якъ
число членѣвъ зростає. Се
тому, бо разъ, зѣ збѣльше-
нємъ числа членѣвъ збѣль-
шаєсь работа урядникѣвъ
и друге тому, що тодѣ у-
рядники зъ природы рѣчи
больше старались бы о
розвѣдѣ „Союза“.Тихъ кѣлька гадокъ вва-
жали мы за вѣдповѣдне по-
дати подъ розвагу членамъ
и делегатамъ и сподѣємось,
що вьведені вь жите при-
чанились бы до розвоку и
скрѣпленя „Союза“.

Розважте добре!

**До вѣихъ рускихъ братѣвъ,
до рускихъ бизнесменѣвъ
та взагалѣ до вѣихъ Руси-
нѣвъ та Русинѣвъ, у ко-
трихъ сердце не з каменя!**

Русини и Русинки!

Коли будете читати отсю
вѣдзову, там, у старімъ краю,
чути тяжкій стогін и плач.
Цѣлий рускаій наридъ стогне,
бо не годенъ розбити тюр-
ми, не годенъ добути собі
волѣ, свобода. Якъ разъ тодѣ,
коли ми безжурно ладимось
до забав и балѣвъ, там
у краю ляцькі посѣпаки
справили Русинамъ черво-
ний, кровавий балъ. Пѣлля
ла ся невинна кров рускихъ
дѣтий, жѣнокъ та старцѣвъ! По
арештахъ мучать ся най-
ліпші рускі патриѣты. Держ-
те ихъ там у голоді та хо-
лоді, а дома плачуть голо-
дні дѣти.Той плачъ бездольнихъ дѣ-
тий, той станъ невиннихъ ру-
скихъ арелтантѣвъ, що тер-
плять за народне дѣло, не-
се ся до насъ за море и кли-
че: Поможіть намъ!Вдови и сирѣты по тихъ,
що порубані и постріляні
невинно на розказъ нашихъ
катѣвъ, звивають насъ: Пора-
туйте насъ!Невинно пролята кровъ
рускихъ мученикѣвъ, ізъ свѣ-
жихъ могилъ кличе до насъ:
Ми впали за долю руского
народу, ми голови свої по-
клали за свѣяте дѣло, дѣтий
осирѣтили, жите вѣддали за
рідний край, а ви ж братя,ва, Американскій Русини,
що гадаєте вчанити, чимъ и
якъ послужити своій Віт-
чині?!Чи вже завмерло у насъ
милосердіє, чи вже погасла
цѣлкомъ любовъ до своіхъ?
Другі терплять, другі кровъ
свою проляляли за свѣяте
дѣло, а ми щасливі, на вѣль-
ній землі, безжурно буде-
мо дивитись на борбу и му-
ку нашихъ братѣвъ?! Колибъ
така бѣда повисла над дру-
гимъ народомъ, з Америки
уже пішлиби миліоны на
поміч до краю. Чи се має
бути правда, що ми гірші,
чимъ Словаки, Поляки або
Жиди? Вже й не говорю
о Айришахъ, бо ті амери-
канскій Айриші своіми грѣ-
шми воскресили свою віт-
чину — Ирландію. Деж е
наші рускі бизнесмени, де
рускі брацтва и товариства,
котрихъ тутъ вже числить ся
на сотки.Були колісь люде, а і
днесъ трафляють ся, що
цѣлий маєтокъ приносять вь
жертву вітчизні. А міжъ ма-
либи пожалувати бодай
малу частину ізъ того, що
зложили. Є в насъ богачі—
тисячники, є брацтва, що
посідають кѣлька тисячъ ка-
піталу.Оденъ славний Американ-
ецъ сказавъ мудре слово,
що лише той чловѣкъ годенъ
стати добримъ ситизеномъ
тутъ, хто захоче щирю па-
мять и любовъ до свого рід-
ного краю.Нуже братя, покажіть, що
і в насъ сердце не з каменя,
що і ми після цѣлої своєї
змоги станемо до помочи
Матери-Руси! Підпираймо
лаше тихъ бизнесменѣвъ,
котрі щедрою рукою пожер-
твують на руску нашу
справу.Сейчасъ ухвалімъ на бра-
цкихъ мітингахъ десятину на
боевий фондъ у краю!На балахъ, хресгиахъ, ве-
сіляхъ и при кожній нагоді
складаймо и збираймо. Скли-
куймо віча для тої свѣятої
цѣли! Розрухаймо цѣлу аме-
риканську Русь — пра-
цюймо усї вразъ! И не від-
кладаймо, по рускому зви-
чаєви, діла! Тутъ треба ско-
рої помочи!Ні оденъ не сміє звати ся
добримъ Русиномъ, хто не по-
каже того діломъ! Тожъ ще
разъ кличемо до усїхъ: Не
закладаймо рукъ! Не год-
нісьмо стати до борби у
краю, але годнісьмо грѣшми
прійти Вітчизні до помочи!Всякі жертви прошу при-
силати чеками або моні-
ордерами. На чекахъ чи
моні-ордерахъ, прошу ви-
писувати імя: A. Sharshon,
Shamokin, Pa. а той чекъ чи
моні-ордеръ просимъ посилати
на адресу: Rev. J. Velyhor-
sky, 25 Chesnut Str., Yon-
kers, N. Y.Від Руского Народного
Комітету в Америцѣ.Н. Струтинскій, голова.
А. Шаршонъ, касієр.
Ів. Велигорскій, секр.**Листъ изъ Старого краю**

Нове міністерство.

„Коло польське“ таки
досягло своего: президента
міністрѣвъ, який поваживъ ся
виступити зъ проектомъ в-борчої реформи и нарѣвивъ
імъ стѣльки клопотѣвъ, вдало
ся польській пляхтѣ в кін-
ці повалити.Якъ звісно, міжъ бувшимъ
президентомъ міністрѣвъ бар.
Гавчомъ и „Коломъ поль-
ськимъ“ вели ся перегово-
ри, які мали на цѣли при-
еднати Полякѣвъ для вибор-
чої реформи. Поляки впер-
ли ся и домагали ся 110
мандатѣвъ для Галичини, з
чого 80 для Полякѣвъ, и роз-
ширення краєвої автономіи,
т. е. аби шляхотсько-поль-
скій соймъ мѣгъ собі виро-
бляти в Русинами, що за-
хоче. Бар. Гавчъ не хотѣвъ
не мѣгъ на ті домаганя зго-
дити ся, бо тоді виступили
би були противъ него Чехи
и Нѣмці. Тодѣ Поляки за-
вили, що не возьмуть уча-
сти в парламентаризацій
кабінету. Бар. Гавчъ, не ма-
ючи иншого виходу, подавъ
ся до дамисіи, яку цѣсаръ
приняв. Разомъ з Гавчомъ у-
ступивъ такожъ міністерву-
трѣшихъ справъ гр. Біландт-
Райдт.На місцѣ Гавча покликавъ
цѣсаръ на президента міні-
стрѣвъ и на міністра внутрі-
шнихъ справъ князя Гоген-
льоге, намістника Триесту
и бувшого президента Бу-
ковини. Кн. Гогенльоге вже
зложивъ присягу и обнявъ у-
рядоване.Щожъ думати зъ політич-
ного огляду про ту пере-
міну з особахъ президента
міністрѣвъ?Отже бачимо, що „Коло
польське“ має величезну
силу в загально австрій-
скій політиці, коли йому
вдало ся повалити нелюбо-
го президента міністрѣвъ.
Видно такожъ, що цѣсаръ
не такъ дуже дбає за виборчу
реформу, коли позволявъ,
аби „Коло польське“ по-
валило президента міні-
стрѣвъ, який виступивъ ізъ
проектомъ виборчої реформи.
А треба знати, що якъ би
цѣсаръ був хотѣвъ, то мѣгъ
бувъ наказати панамъ ізъ „Ко-
ла польського“ сидѣти ти-
хо и вони би були послуш-
нали. Тай загаломъ Гавчъ
бувъ мѣгъ знайти богато спо-
собѣвъ зломити опіръ „Кола
польського“, колибъ цѣсаръ
бувъ давъ йому дозвіл на се.
Але цѣсаръ, видно, волѣвъ
„пустити на зелену пашу“
міністра, який хотѣвъ пере-
вести виборчу реформу якъ
поріжнати ся з панамъ
з „Кола польського“.Теперъ усїхъ, хто займаєть
ся австрійською політикою,
цікавить питане: що ста-
нетъ ся з виборчкою рефор-
мою. Відповісти на се пи-
тане зовѣсь певне не мож-
на; можна лише на підста-
ві того, що знаємо, робити
такі чи инакші здогади. I
такъ кажуть, що князь Го-
генльоге е рішучамъ при-
хильникомъ загального, без-
посередного, рівного и тай-
ного права голосованя и
деякі гезети називають його
навіть „червонимъ кня-
земъ“. Кажуть такожъ, що
вінъ прийме проектъ вибор-
чої реформи Гавча за свій
и буде старати ся на тій
основі погодити такъ усї
больші партіи в парламенті,
аби вони голосували за
тимъ проектомъ. I справді з
Відня доносять, що вінъ уже

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906. Головний { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J. Головний секретарь { С. ЯДЛОВСКИЙ, Box 76, Jersey City, N. J. Головний касієр { АЛЕК. ШАРШОНЪ, 624 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ вступивши: Часто-председатель... С. Митренко OLYPHANT, PA. Заст. секретаря... Иос. Кульчакій BALTIMORE, Md. Заст. касієра... А. Яковичъ MC ADOO, PA.

Радні: А. Валевский... St. Louis, Mo. А. Семанцій... Trauger, Pa. К. Кобанъ... Olyphant, Pa. А. Сорока... Plymouth, Pa. Іванъ Парлявъ... Terryville, Conn. Ів. Сенько... Jessup, Pa. Ихъ вступивши: Ів. Поспаяно... Mc ADOO, PA. Ник. Домбровскій... Eleanor, Pa. Контрольна комісія: О. А. Уляцій... Ansonia, Conn. Ілх. Турковскій... McKees Rocks, Pa. Ів. Воргачъ... Mt. Carmel, Pa. Головний організаторъ: о. Н. Пѣдгорскій Box 543, South Fork, Pa

Вступайте до Союзу!

„Союзъ“ — одинока руско народна організація въ Америцѣ.

Принимае членовъ вѣдѣ 1 року до 45 лѣтъ жита. Вступне посяла лѣтъ. Мѣсячне вѣдѣ 25 до 70 центовъ на мѣсяць. СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ: Помертне за мужа \$600.00, Помертне за жѣнку \$300.00, Помертне за дѣти вѣдѣ 15.00 до \$300.00. Въ разѣ утраты: а) обохъ очей нѣтъ або рукъ \$600.00, б) одной руки або ноги \$200.00, в) одного ока \$100.00. Сли отецъ родины въ шпитали божевольныхъ, Союзъ платитъ шо року родинѣ \$100.00. Кто хоче вступити до Союзу, муситъ вписатись такожь до братства, яке належить до Союзу.

Важне для П. П. Секретарѣвъ Р. Н. Союзу.

Повѣдомляю разъ на все, що всѣ грошѣ належачи до касы Р. Н. Союзу посялае ся такъ на money-order-ахъ або чекахъ выписуе ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписаный money-order або чекъ не посялае ся до Голов. Касієра, але вразѣ зъ выказами до Голов. Секретаря. Головний секретарь опосля вѣдѣсылае ихъ до Голов. Касієра.

С. Ядловскій, Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

КОТАНЪЧИКЪ КОН ДРАТЬ членъ Р. Н. Союзу вѣд. 1. Shamokin, Pa. упокойсь ся 7. мая с. р. Небѣщикъ походивъ зъ Галичины, села Поляны Мисцовскій, пов. Коросно.

ДЪДИЧЬ ОСИФЪ членъ Р. Н. Союзу вѣд. 104. Perth Amboy, N. J. упокойсь ся 3 мая б. р. Небѣщикъ походивъ зъ Галичины, села Рава, пов. Дукля. Вѣчная память!

Ч. 47. КВИТЪ \$200.00 на двѣста долларѣвъ, котры п. Марія Тимцьо отримала яко помертну запомогу по Стефанѣ Тимцьо зъ Головной Касы Руского Народнаго Союзу въ Америцѣ. Полянчикъ (Гал.) 10 Апр. 1906. Свѣдкі { о. Ростовичъ парохъ Теодоръ Костъ Вѣдѣ Уряду Громадского въ Волковыѣ Галичина. о. Ростовичъ Ілько Филъ, начальникъ.

Ч. 4.7 КВИТЪ \$200.00 на двѣста долларѣвъ, котры п. Анна Тимцьо отримала яко помертну запомогу по Стефанѣ Тимцьо зъ Головной Касы Руского Народнаго Союзу въ Америцѣ. Волковыя (Гал.) 13 Априля 1906. Анна Тимцьо Свѣдкі { о. Ростовичъ парохъ Теодоръ Костъ Вѣдѣ Уряду Громадского въ Волковій Галичина. о. Ростовичъ Ілько Филъ, начальникъ.

Р. 47. КВИТЪ \$200.00 на двѣста долларѣвъ, котры п. Михайлъ Тимцьо отриманъ яко помертну запомогу по Стефанѣ Тимцьо зъ Головной Касы Руского Народнаго Союзу въ Америцѣ. Волковыя (Гал.) 13 Априля 1906. Михайлъ Тимцьо Свѣдкі { о. Ростовичъ парохъ Теодоръ Костъ Вѣдѣ Уряду Громадского въ Волковій Галичина. о. Ростовичъ Ілько Филъ, начальникъ.

Рухъ въ вѣдѣвлахъ Р. Н. С.

Оголошене.

Сим подаємо до загальної вѣдомости всѣмъ Русинамъ въ окресности Spoke Rip, Pa. що наше нове Брацтво съв. Георгія ч. 135. Р. Н. С. буде приймати новихъ членів до Брацтва безъ вступного черезъ двѣ мѣсяці а то: Май і Юній. За урядъ Брацтва ч. 135. Осиф Керва, предс., Ант. Клям, секр.

Брацтво

о. Николая в Нью-арк, Н. Дж., вѣд. 133 Р. Н. Союзу справляе дня 29. мая 1906 в Гали Івана Мех 255 Court Str Валь, полученый вѣ сьпѣвами і деклямаціями. Музыка дуже добра. За добру услугу рунчть Комітетъ Балевай Любимецъ, предс., Новіцкій, секр.

Повѣдомлене.

Увѣдомляємо всѣхъ Русинѣвъ въ окресности Нью-Йоркскихъ, що Тов. „Запорожска Січ“ вѣд. 117 Р. Н. Союзу, буде приимати новихъ членѣвъ въ мѣсяць Маю і Червню безъ вступного, а до Союзу посялае статутѣвъ. Дорогий братя, рускій робѣтникъ! Вѣдѣсылае ся до Васъ щирини словами і просимо Васъ щобѣте вступили до нашего Товариства. Съ не велика оплата, бо лише 30 цнт. мѣсячного а за тыхъ 30 цнт. въ часѣ слабости достае членъ три дол. бенефіту тыжнево. Мітинги у насъ вѣдѣвають ся въ третю суботу по першомъ каждого мѣсяца въ 46 Ave. А КОМИТЕТЪ.

Брацтво

св. Андрея в „Юрейн, Огайо, буде приимати до Брацтва новихъ членѣвъ за половину вступного в мѣсяць Юній і Юлій с. р. Кто еще не посялае до Брацтва то най приступити тепер, поки час. бо нѣхто не знае де кого бѣдѣ чекае. Наші мітинги вѣдѣвають ся по першій в першу недѣлю о другій годни по полудни в Гали на 104 Charl St. А. Русенко, секретарь.

Повѣдомляю

всѣхъ членѣвъ Брацтва св. Іоана Хрестителя в. 111. Р. Н. Союзу що річний мітинг вѣдѣбуе ся дня 3-го Юнія 1906. Каждый членъ мае явити ся на той мітинг. Кто не прийдѣ заплатитъ 1 дол. кари. Каждый членъ мае вылатити свій довгъ як до братства так і до Р. Н. Союзу, тажже за віданку і за шапки, бо буде ся робити рахунокъ ва цѣлий рік, то все муситъ бути вирванне. Так само буде ся выбирати новий Урядъ. На тім мітингу буде ся приимати до братства новихъ членѣвъ безъ вступного, а до Р. Н. Союзу після статутѣвъ. Доситъ це нашихъ Русинѣвъ, що піде до жадной організації не належить, то нехай прийдѣть на сей мітинг а ми его радо приймемо. За Урядъ Брацтвѣ: П. Геро, Н. Опрышко, И. Андрусшин.

Рѣчний мітингъ.

Даю до вѣдомости всѣмъ членамъ Брацтва св. Іоана Хр. вѣд. Р. Н. Союзу 121. въ Trenton, N. J. що річний мітингъ вѣдѣбуе ся дня 3-го Юнія въ

Недѣлю, въ рускій парафиляной школь, на роуъ Green и Malonian Str. На тѣмъ річному мітингу будемо обрэхувати касу и выбирати урядъ, тому каждый членъ мае явити ся, кромѣ тыхъ шо суть въ работѣ. Котрый членъ не явится, безъ важной причины, и не заявитъ ся въ секретаря, заплатитъ 50 центѣвъ кари, а урядникъ \$1.00. Такожъ обовязкомъ каждого члена е припровадити на мітингъ хочъ одного нового члена. Братя Русини, особливо ты шо мешкаете въ Trenton, N. J. а не належите до жадной організації и не даеце о собѣ знати. авергаю си до васъ и кличу: приходѣть до насъ, и вписѣть ся до Брацтва и до Р. Н. Союзу! Не вѣдѣкладайте на побѣйше, бо нѣхто не знае когаче нещастї чекае. Богато е такыхъ шо кажуть: На що менѣ організації! Платити — по знати кому! лѣпше склянку пива выпити! А коли его постигне яке нещастї, то тодѣ жалуетъ... Але то вже а пѣвно! На смерти покаяни нема! Тожъ приступайте доки часъ до Брацтва и до Р. Н. Союзу! „Союзъ“ платитъ 600 дол. за мужа а 300 за жѣну помертного. Іванъ Наславскій, секр.

Брацтво

св. Івана Хрестителя в Seymour, Conn. устроюе д. 29-го мая с. р. Валь на котрой отсым всѣхъ членѣвъ Русинѣвъ в Сеймор і околиці запрошуе комітетъ. Передъ балем, д. 27-го мая с. р. вѣдѣбуе ся ечимітнги брацтвѣвъ в German Hall, на That Str. на котрой всѣ членѣвъ мають явити ся і вприванити своѣ дови. Кто не прийдѣ заплатитъ кару \$1.00. Венцо Іван, предс.

Повѣдомлене.

Отсым даю до вѣдомости пп. членамъ Союзу и другимъ, шо покупили тикети на виправку, шо годинокъ вигравъ п. Мартинъ Пелех в Дербі, Кои. Здравлюе всѣхъ Братѣвъ Русинѣвъ сердечю і дякую всѣм, шо покупили тикети. З поважанемъ Іванъ Префон, Правиденс, Р. Айленд.

Повѣдомляю

руску парохію св. І. Хр. в Monessen Pa. шо надѣвичайній мітингъ Брацтва вѣдѣбуе ся в домѣ нашего брата Стефана Цамбали дня 9-го Юнія с. р. то е в Суботу о год. 7-ий вечером. На той мітингъ запрашаємо уей членѣвъ, бо буде ся радити о важній справѣ. За комітетъ: А. Горюцак, Д. Федорчак, М. Креницкий.

Оголошене.

Прошу уей членѣвъ Читальнї имени Т. Шевченка в McKees Rocks, Pa. щоби частійше приходили до Читальнї як до тепер, бо тепер е дуже вигідній час. Декотрі членѣвъ читальнї виваляють ся, шо не могутъ часто приходити бо не мають часу. А я знаю, шо поза робочимъ годицима маєте дуже багато часу і то цілкомъ вільного, чомуж, не приходити? Дорогі Братя читальники а вагагі! уей старші і молодші! Ви повинні знати, шо наука се великий скарбъ для насъ і для нашихъ поколѣнї. Кто читаетъ той учитъ ся, а насъ як други народи жинуть, як поступаютъ в просвѣтѣ і культурѣ. Отже не будемо і ми по аду. Повѣдомляю уей Братѣвъ Русинѣвъ, ту в нашій місцевости, шо тепер спровадилсьмо до читальнї багато новихъ книжокъ і часописѣвъ изъ старого краю. Маємо двѣ щоденні часописи: „Діло“ зі Львова і „Громадську Думку“ зъ Кіева; тижневникѣ три: „Гайдимакъ“, „Громадскій Голосъ“ і „Свободо“, Маємо такожъ свої американскї виданничства: „Свободо“, „Пастиръ“ і книжочкѣ имени А. Бончовского „Читальни“, Газетѣ дуже цікаві і поучаючі. Лпше придѣйте а переконасте ся, і при тій нагодѣ выдѣдасте ся про вашу родину і фамилию в старімъ краю, а шо найважнійше будете читати як весь нашъ наридъ в Галичинѣ теперъ бореть ся за агалнимъ непосреднимъ рівнимъ і тайнимъ виборчимъ правомъ, як збирае уей своѣ сили і стае до борби зі своїми ворогами і гнобителями „Ляхами, котрі вписаютъ остатню каплю крови изъ него. Они збирають ся уже від довшого часу на великі вѣча і доврочні збори, котрі еще не скоро спичають ся і радить, як би вибороти собі лучший долю. Отже за іхъ примѣромъ лучшъ ся і ми дорогі братя! Читаня в „Читальнѣ“ вѣдѣбуають ся від 1-го мая 3 рази в тижни: в Понедѣлок, Середу і в Пятницю. Прошу, сходѣть ся громадою. Сце одно: Повѣдомляю еще тихъ членѣвъ нашѣй „Читальнї“, котрі мають в „Читальнѣ“ довгъ, щоби старали ся як найскорше читальни заплатити бо знаете шо і Читальня грошей потребуе на великі читальничї видатки. Такожъ прошу тихъ членѣвъ котрі від довшого уже часу мають у себе книжки пожиченї в „Читальнѣ“ щоби ті книжки звернули, бо теперъ треба зробити порядокъ зі всею бібліотекю а такожъ багато книжокъ муситъ дати до оправы. П. Прешляк, пред. читальнї.

Великій Валь

уряджуе Брацтво св. Космы і Даміана вѣд. Ansonia, Conn. Валь вѣдѣбуе ся дня 30 мая в German Hall на Maple Str. Початокъ о 1 годни по полудни, вступъ 25 цнт. вѣдѣ особы. На той Валь запрашаємо всѣхъ Русинѣвъ в Русинскѣ въ Ансонї, Дербї, Шелтон, и Сейморъ щоби радо прибули и разомъ вѣ нами забавили ся. На томъ Валь будемо при-

Великій Валь

уряджуе Брацтво св. Іоана Хрестителя в. 111. Р. Н. Союзу что річний мітинг вѣдѣбуе ся дня 3-го Юнія 1906. Каждый членъ мае явити ся на той мітинг. Кто не прийдѣ заплатитъ 1 дол. кари. Каждый членъ мае вылатити свій довгъ як до братства так і до Р. Н. Союзу, тажже за віданку і за шапки, бо буде ся робити рахунокъ ва цѣлий рік, то все муситъ бути вирванне. Так само буде ся выбирати новий Урядъ. На тім мітингу буде ся приимати до братства новихъ членѣвъ безъ вступного, а до Р. Н. Союзу після статутѣвъ. Доситъ це нашихъ Русинѣвъ, що піде до жадной організації не належить, то нехай прийдѣть на сей мітинг а ми его радо приймемо. За Урядъ Брацтвѣ: П. Геро, Н. Опрышко, И. Андрусшин.

Великій Валь

уряджуе Брацтво св. Іоана Хр. вѣд. Р. Н. Союзу 121. въ Trenton, N. J. що річний мітингъ вѣдѣбуе ся дня 3-го Юнія въ

нимати новихъ членѣвъ безъ вступного, вѣдѣ до 30, а вижне 30 лѣтъ ая позовни. Членомъ нашего Брацтва може бути мужичина і жѣнщина. Тому кличемо до васъ Братя і Сестри! користайте я. нагоди. Кто сходѣе приступити до нашего Брацтва на Былю, эволютъ эголосити ся до секретаря Іасля Грибнича. Секретарь вѣдѣ апише и варазомъ, буде выдѣвати Декляраціѣ. Наше Брацтво есть еще молодѣ, але въ часѣ хоробы выплачуе \$5.00 тыжнево а вкладка мѣсячна только 25 цнт.

Вѣдѣ Уряду Михайло Майричъ, предѣдатель, Тимко Пѣрковъ, касієр, Василь Грибничъ, секретарь.

Великій Валь

устроюе Брацтво св. Іоана Хрестителя на Black Rock, Buffalo, N. Y. дня 29 мая 1906 року в галѣ Марциньковского ч. 432 Amherst Str. Дорогі Братя і Сестри! Сим запрашаємо васъ щобѣте прибули як найчисленійше на сю забаву. Забава ровнічне ся о 7-30 годни вечер, а пожеже другого дня, т. е. 30 мая, припадае американске свято, Memorial Decoration Day, то будемо мати вільний часъ до забави аж до рана. Сей вільний день від праці дасть намъ часъ спочинку по балю. Прибуйте братя і сестри як найчисленійше, а певно забавите ся до волѣ. Сподѣємо ся, шо не відмовите нашій прозьбі, і численно прибудете на валь. Вступъ для мужичи 25 цнт. Буде грати дуже добра музика. За добру забаву рунчть комітетъ. Дмитро Котелець, предс. Гр. Видиш, секретарь.

Великій Валь

устроюе товариство „Любов“ в Филадельфї, Па. дня 29-го Мая 1906 року в Washington Hall, 523—5 S. 4th Str. Дорогі Братя Русини! Сим запрашаємо васъ о найчисленійше прибути на сю забаву. Забава ровнічне ся о 7-й годни вечер, а пожеже другого дня т. е. 30 Мая припадае американске свято (Memorial Decoration Day) то будемо мати вільний часъ до забави аж до рана. Сей вільний день від праці дасть намъ часъ спочинку по балю. Прибуйте, братя і сестри, як найчисленійше, а певно забавите ся до волѣ. Сподѣваємо ся, шо не відмовите нашѣй прозьбі, а численно прибудете на валь. Вступу: мужичини 25 цнт., жѣнщини 10 цнт. Буде грати найліпша музика. За добру забаву і за братерске привтане рунчть — КОМИТЕТЪ.

Валь!

Першій Великій Валь устроюе комітетъ парохіальній в Нью-Арк, дня 9 Юній 1906. Валь ровнічне ся о 7 і пів вечером, в галѣ Івана Мехъ, 255 Court St. Дорогі Братя Русини, в Нью-арк і околиці! Сим запрашаємо всѣхъ васъ як найчисленійше прибути на той валь. Се в суботу выпадае, а пожеже на другій день недѣля, можемъ відпочити доволно. Прибуйте Братя і Сестри а певно забавите ся до волѣ і не покажете за тим, бо будуть ріжні деклямаціѣ, і засьпѣваемъ собі на чужній народї пісні. Показжимъ Братя і Сестри шо ми Русини і не вѣтѣдаемъ ся своєю. Сподѣємо ся, шо не відмовите нашій прозьбі і численно прибудете вѣ всѣхъ сторѣ на валь. Вступ 25 центѣвъ. Буде грати найліпша музика. За добру забаву і за братерске привтане рунчть комітетъ. Н. Кухта предсид. І. Кецо, секр. парох.

Великій Пивникъ

устроюе Рускїй Молодечіи Клубъ Поступовый въ Болдинѣ Паркъ на Болдинѣ Евеню, Джерси Сити, Н. Дж. Въ Вѣвторокъ дня 29-го Мая 1906. Початокъ о годни 1-би по полудни. Вступъ вѣдѣ особы 25 центѣвъ. Дмитрій Ванько, пред., Михайлъ Келичъва, секр., Лукачъ Павелчасть, касієр.

Великій Валь

Брацтво Пресвятой Тройцѣ въ Бруклинѣ, устроюе дня 26 мая 1906 року, въ Cecilia Hall, 101—103 Grand Str. великій Валь, на котрой отсымъ дорогі Братя Русини запрашаємо васъ. Прибувайте якъ найчисленійше на сю забаву. Забава ровнічне ся о 7-би годни въ вечер. Прибуйте Братя і Сестри якъ найчисленійше а певно забавите ся до волѣ. Вступъ 25 цнт. Буде грати найліпша музика. За добру забаву і за братерске привтане рунчть комітетъ. Такожъ на томъ балю буде приимати ся новихъ членѣвъ безъ оплаты вступного. 16-21 И. Пашковскій, секретарь.

Валь.

Дня 26-го мая с. р. вѣдѣбуе ся в галѣ при 209 Ferry Str. в Newark, N. J. Валь Брацтва св. Івана Хрестителя вѣд. 76. Р. Н. Союзу. Запрашаємо отсымъ на сей валь всѣхъ членѣвъ Русинѣвъ а Newark, N. J. і околиці. Дня 6-го Юнія с. р. вѣдѣбуе ся анова мітнги того Брацтва, на котримъ будемо приимати безъ вступного новихъ членѣвъ від 16 лѣти до 35. Мітинги нашего Брацтва вѣдѣбуають ся в першу середу по першій каждого мѣсяца. Новий Урядъ Брацтва е такій: предсид. Даміанъ Фредеръ; заступ. предс. Франк Оленик; секр. Іван Олексевич; касієр; Ілько Добощ; заступ. касієра; Мих. Горват; заступ. се-

крет. Іван Кисляк; до хорихъ Ілько Вѣдѣгоє і Стефан Гонилук. Іван Олексевич, секр. 1 Passaic Ave. Newark, N. J.

Першій рускїй Валь

уряджуе Брацтво св. Іоана Хрестителя 29-го Мая 1906 въ German Hall на 3-th Street. Початокъ о 7-би годни въ вечеромъ. Вступъ 25 цнт. вѣдѣ особы. На той балъ запрашаємо всѣхъ Русинѣвъ и Русинѣвъ въ Сеймор, Ансонї, Дербї и Шелтонъ. За Урядъ Брацтва: Ів. Вѣнникъ, предс. Сомаль К. Вислоцкій, секр.

Остергоа передъ обманщиками.

Видъ якихъ 3 а може и больше лѣтъ крутитъ ся по всѣмъ усядамъ в Сполученнихъ Державахъ оденъ Русинъ в угорскої старости, шо апачъ кѣлька бесѣд, і колѣктуе. Називае ся він Александръ Дубойс. Приидѣ до Русинѣвъ, то аразъ знае, шо колѣктуе на руску церковь в Ford City, Pa. приидѣ зновъ до Полянѣвъ, Словакіѣ або Хорватї до знов колѣктуе на Польскїй, Словацкїй етс косячокъ. Нашъ Русини, анальфабета (неписменний) дасть ся легко вдурици всѣмъ того рода круги, тимъ більше, коли зобачить на книжцѣ колѣкторскїй печатку, яку небудѣ. Длятого остергаюе всѣхъ Русинѣвъ так в Сполученнихъ державахъ як і в Канадѣ, шо я жадного колѣктора не вписуаю колѣктувати на руску церковь в Ford City, Pa. Вѣсі гроші, які вписне агаданій колѣкторъ, Русинъ а роду, абере, відсылае на польскїй косячокъ в Ford Сити, так шо руска церковь в Ford Сити від него ані цента не бачила, хѣба самї обѣцячки, як давнѣ сѣ. Нехай же нашѣ Русини мають ся на осторожности передъ того рода обманщиками, та не спомогате своимъ керваво запрацаванимъ грошемъ своїхъ вѣдичнихъ пороги. о. Василь С. Гривпакъ, духовникъ в Ford City, Pa.

Потрібно дяко-учителя.

Громада церковная въ Glen Lyon, Pa. потребуе дяко учителя. Платни \$30 мѣсячно и доходы церковной. Кто бы хотѣлъ сгарати ся о те мѣсце, эволютъ эголосити ся до Комітету церковного гр. к. церковной громады въ Glen Lyon, Pa. на адресу: Madiak Maik, Box 146, Glen Lyon, Pa.

Шукаю місяця

якъ дяко-учитель. Маю добрыйъ голосъ. Знаю добре церковный уставъ и кварталный спѣвъ. В краю займавъ ся я черезъ два роки учительствомъ. Есѣмъ самотній. Котра руска громада потребувала би мене, эволютъ вписати менѣ на адресу: Lesiuk Hryc, 42 Washington Str., Yonkers, N. Y.

Глядае посади кандидатъ дяків-скїй.

Уставъ церковный знае добре, уміе управлять хоромъ. Голосъ має середній, е в молодімъ віку, не жонатий. Недавно приѣхав в краю. Котра громада потребувала би такого дяка, эволютъ вписати на адресъ: Michael Kochanowsky, Prestriski Bank Notaryat, 185 Stanton Str., cor. Attorney Str. New York, N. Y.

Шукаю роботи

до стору чи до бучерї. Міръ бимъ занятї мѣсце самъ в цѣлий сторѣ, або ходити по ордеръ чи ровозити ордеръ. Умію добре читати, писати і рахувати. Кто би потребувавъ такого чоловіка нехай напаше на адресъ: L. H. Box 450. Northampton, Pa.

Хочу женити ся.

Шукаю дѣвични, котра схотѣла бѣ вийти за мене вѣмужъ. Маю лѣтъ 24, похладжу а Галичинѣ в повіту Сянїцкого. Маю фарму. Шукаю дѣвични в віці від 15 до 20 лѣтъ, яка умѣла би читати і писати. За маиткомъ це питаю, лише щоби була файна. Котра а дѣвчатъ схотѣла би за мене вийти, эволютъ вписати менѣ свою фотографію на адресу: Dzioban John, Box 146, Germantown, N. Y.

Де е?

Кто хоче шукати своихъ краивѣвъ черезъ нашу газету, муситъ заплатити 25 центѣвъ за кожде оголошене напередъ. Пошукую за моїми тремя братьями: Гавриломъ, Осипомъ і Семкомъ. Мають бути коло St. Paul, Minn. Хотѣи про нихъ знав, эволютъ написати менѣ на адресу: Szeffchuk I. Box 334. Donora, Pa.

Телля Іодембювска

пошукуе своего мужа Івана Голембювского, котрий передъ 3-ма роками був в Филадельфї вѣдѣтамъ десь вѣнхавъ і не дае о собѣ жадной вѣсти. Если би кто знав де Іванъ Голембювскїй перебувае, або шо в нимъ стало, ся эволютъ о тімъ повѣдомити „Banking House A. Chromowski & Co. 339 East 20 St. New York, City. 21—23

Шукаю моѣй тѣти Юстїни Михляк, а села Новиці, повіту Горлицкого в Галичинѣ, замужня а Митромъ Смеречнякомъ. Обѣе мають бути коло Пѣтсбурга, Па. Кто би про нихъ знав, або вони самї эволютъ напашати до мене на адресу. Mychanik Stefan, Box 469, Seymour, Conn.

Всячина.

СТРАШНІ НАСИЛЬСТВА на Кавказі перейшли своєю жорстокостію і варварствомъ все, шо має доси російска історія, такъ богата в того рода прояви. „Відъ трехъ мѣсяцѣвъ вже — пишуть „Русскія Вѣдомости“ — майже безъ перерви генерал-губернаторъ Алѣхановъ разомъ ізъ своїми помічниками, полковникомъ Крыловомъ, и начальникомъ повіта Кечамовомъ, заливае кровю ціду эзхїдну Грузию, рівнае а землею камінні замки грузинскихъ замків і пускае а димомъ ліпянки нещаснихъ і зовсімъ невиннихъ селян. Там, де недавно кипіло ще жите, нині запанувала тишина, а смерті і руїни. Селяне, збожеволїли наслїдкомъ підпалів, заслань, побѣвъ і екзекуцій, покидають останки своего майна і з жінками та дітьми ховають ся в лісахъ і горахъ, хоронять ся передъ морозомъ і снїгомъ в печерахъ та гірскихъ яругахъ, підъ звисаючими скалами і деревами. А відділи козаківъ і „пластунів“ (старий рідъ піхоти, уживаний до вивідной служби) переслідують нещаснихъ з нечуваннимъ завзятємъ, рабуютъ по лишену в домахъ поживу і добро, ізъ страшною жорстокостію убивають безбороннихъ мужичин і з випуканою сваволею насалдують жѣнщини і дѣвчатъ в очахъ повязанихъ посторонниками іхъ мужівъ і батьків“. Грузинскя преса перестала істнувати, а навітьъ ворожі Грузинамъ дѣвнички щоденъ вичисляють факти страшнихъ убійствъ і страчень, якихъ допускае ся Алѣхановъ на нещаснихъ синахъ Грузинѣвъ, котра сто лѣтъ тому добровільно сполучила ся з Росією. — В доповненку повисной картини з „втахомиряючої“ діяльности Алѣханова подаємо ще вѣдомости ізъ статї, яку про звѣрства російскихъ войскъ в Грузинѣвъ помістивъ грузинскїй дѣвничкаръ Балквадзе в петербургскїй „Руси“. Статя має заголовокъ „Видозва до російскихъ жѣнщин“ і зачинае ся такъ: „Чи знаете ви, шо діе ся з вашими сестрами в чудовій Грузинѣ? Скрїзь по Грузинѣ, охопленій огнемъ, насилдуване жѣнщини і дѣвчатъ е теперъ найновїшимъ способомъ втахомирена розбурханихъ умівъ. Звѣрство салдатівъ не знае границѣвъ. Вони не щадять ні старихъ жѣнщин, ні 8-лѣтнихъ дѣвчаток, ні гимназисток, ні сѣльскихъ дѣвчат... Жяхъ та божевольство облопило весь наридъ. І се повторяе ся щодня у всѣхъ куткахъ Грузинѣвъ. Відъ двохъ мѣсяцѣвъ жѣнщини і діти вѣтѣкають в ліси та гори, ковають ся відъ озвѣрїлого салдацтва, але невинна сила і тамъ змаходить іхъ та тортуруе. Скільки молодїтнихъ жертвъ, шо вмерли сейчасъ після насильства! Істерня Спиридонової, шо звручила всю Росію, блїдне передъ трагедією грузинскихъ жѣнщин. Тамъ, в Грузинѣвъ, такъ, а навітьъ ще тяжчихъ злочинцїв!“ При кін-

Перший
Рускій Народный
БАНКЪ
—и—
Канцелярія
Адвокатско-
Нотаріяльна
А. Хромовского
въ Нью Йорку.

Родимць!

Перечитайте уважно кожде слово, яке тутъ написано:

Грошъ до Старого краю посилайте черезъ свой рускій Банкъ А. Хромовского, бо то найбезпечнѣйше, найтаньше коштуе а найскорше грошъ будутъ въ краю.

Шифкарты до краю и зъ краю купуйте въ своимъ рускомъ Банку А. Хромовского, понеже я Васъ не опукаю, щиро Вами заопѣ-

кую ся и переночую въ власной руской народной гостиници, а водтакъ водведе ся Васъ на часъ и безпечно на корабель.

Канцелярія Адвокатско-Нотаріяльна А. Хромовского, полагаджуе все справы въ Старомъ краю и въ Америцѣ. Тожъ если потребуеете зробити контрактъ, повномочіе, взаймати грунтъ або продати, водобрати довгъ або зъ кимъ процесовати ся прийдѣть або пишѣть до мене, Вашого щирого и совѣтного брата А. Хромовского.

Войсковыхъ повинностей не забудьте, брати, бо за товъ въ краю теперь дуже строго караютъ. Отже, если приходять Вамъ вправы, контроля або асентерунокъ, пишѣть о порадѣ до мене а я сейчасъ полагаджу Вамъ все якъ найтаньше, бо я емъ головнымъ конс. для справъ войсковыхъ на цѣлу Америку.

Русины, учѣть ся и читайте, а все найновѣйши и найкрасшій книжки до моленя, до читаня и науки достанете все у мене въ Руской Народной Книгарни А. Хромовского въ Нью Йорку.

Тому зъ всемъ и по все удавайтесь, о порадѣ питайтесь и пишѣть до Першого Руско-Народного Банку въ Америцѣ:

A. Chromowski & Co.
339 East 20th Street, New York, N. Y.

Л. Корибский
Канцелярія Адвокатска
33 Broadway, New York, N. Y.

Бюро Адвокатске провадить всякі справы судові, цивильні і карні. Вирабляє повновласті, завіщаня, контракти купна і продажи, даровизни, скрипти довжні, цесії. Справы спадкові і подана гіпотечні, вирабляє позички гіпотечні і сиплату довгів. Посередничить при продажи майна в краю.

Бюро Нотаріальне займае ся легалізацією всіхъ правнихъ документів.

Справы Війскові, якъ подана оувільнене від контролі і вправ, о асентерунокъ в Америцѣ залагаджуе моя Канцелярія війскова.

ОДИНОВИЙ РУСКИЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green Str., JERSEY CITY, N. J.

Кажды Русинъ мамъ въ себѣ потребу въ Нью Йорку а въ околицяхъ повисокохъ летувати до того готеля, тутъ достанъ завадораніе и настанъ, напитея всякого рода и порату. Де налучше кути шифкарты.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧК.)

СПЕЦИАЛИСТ
СЛАВОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жена при породі дівають особавшой опіка.

№10: 227 N. Shamokin Str. | Телефонъ
SHAMOKIN PA. | Nr. 1673

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzhelm Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мое завсѣгда на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочкѣнахъ зъ наилучшихъ броваровъ, горька и лікеры найлѣшого татунку.

Врати і замовляйте у свого!

BENEVOLENT Society.
ORGANIZED FEB. 1888
ROCHESTER, N.Y.

Виробі: брацкѣ маллѣ, шпанскѣ воднакѣ, хорускѣ, униформѣ.
Цинникъ и преблѣвнымадаровѣ.

Можете писати до насъ по руски, словенски або польски.

R. H. Morgan, 43 N. Main Str. SHAMOKIN, PA.

Хочете післати повновласть (повномочіе, довѣренность) до Галичини, Росії або Угорщини?

Пишѣть до редакції „Свободы“

Виставляемо повновласті з підписами нотаря ну бличного і австро угорского або російского конзулів.

Адресуйте:
SVOBODA, BOX 353, SCRANTON PA.

Чи чули Вы, що „Свобода“ посилає грошѣ до краю?

Чомужь посилаєте все ще грошѣ черезъ чужихъ?

Хто пішле до краю черезъ „Свободу“ не менче 50 долларовъ наразъ, той дѣстане въ дарунку гарный календарь.

Адресъ:
SVOBODA, BOX 353, SCRANTON, PA.

ЮРИЙ ХИЛЯКЪ,
Агентъ Р. Народного Дому въ Олифантъ, Па. и на околицяхъ.

Банковий Бизнесъ | Офисъ Адвокатскій

Банковский Бизнесъ.

Тутъ можете послати свои грошѣ безпечно а оплата дуже тана.

Также продаю шифкарты на все лінії за ту саму цѣну, що и головній компанія.

Хто хоче дати водложити грошѣ, чи лише на часъ або на процентъ, або въ старомъ краю въ Банку на процентъ, або хоче позичити грошей на добру заруку, нав удасть ся до мене.

Офисъ Адвокатскій.

Хто бы хотѣвъ продати або купити собѣ фармы тутъ, або дѣмъ въ старомъ краю продати або купити грунтъ, увольнити ся водъ контролѣ войсковои, водъ екипирки або асентерунку, най прийдѣ до моего офісу або менѣ напише.

Грошѣ посылайте на money order або Bank Draft на адресу:

ГЕО. ШУЛАКЪ
BOX 368, OLYPHANT, PA.

Въ ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА найдете всегда свѣже, зимне пиво, импортованій вина и цигара першої класы.

Сливовица | Виска

MORRIS FORST & CO.
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD ST., PITTSBURG, PA.

Нас знають в цѣлій Америцѣ, що ми продаем ліпшу виску за ту саму ціну якъ хтонебудь другий в Америцѣ.

Платимо експрес від замовлень виске \$5.00 на вехід до Нью Йорку і на захід до Чикаго. На дальній віддаленя опускаем 10 прц. на оплату експресу або фрейту.

Враз з замовленем посилайте готівку в реджистрованім листѣ або почтовой переказ до Morris Forst & Co., Cor. Second Ave. & Smithfield Str., Pittsburg, Pa.

Пишѣть по приватній цѣнник. Все мови.

MORRIS FORST & CO.
Cor. Second Ave. & Smithfield Str., Pittsburg, Pa.

До Польскихъ Робітників.

Сли хочеш бути власнимъ паном, забезпечити собі і своїй родині житє і удержанє на старість і если хочеш добре мати ся і бути удоволеним, а твої діти щобъ були здорові і щасливі, то покинь закуреній фабрики, заводній копальні і переповнені міста а посели ся в Польскій Кольоніі в околици Торп, Поананя і Любяна в середнімъ Висконсин, де мешкає тисячъ польскихъ [фармерів] що купили від насъ землю, доробили ся в мілкихъ літахъ і днесь є вможливі, щасливі і не думають авідтамъ уникати, якъ се мусять робити ті, що купили землю в Вашингтоні, Орегон, Мнаурі або на полудни притаженій тамъ фальшивими обіцницями і оголошеня.

Кольонізаційна Комісія З. Н. П. лично оглянула наші кольоніі і землі а прийшовши до заключеня, що суть добрі і відповідні для Кольонізації, поручає їхъ всімъ країянам. Нема потреби захищувати нашій землі, бо достаточнимъ доказом є те, що сотки польскихъ фармерівъ найшли у насъ добробут і будучність і самі магутъ се посвідчити. Землі продаю на легку сплату якої жадна ліпка компанія не може дати. Спишѣть ся в закупномъ ваки найліпшій землі не вістануть розібрані. Пишѣть по описи, мапи і інформації сейчасъ до властителя,
M. DURSKI & CO.
Dep. 41 285 Armitage Ave., cor. Robey Str., Chicago, Ill.

Русины и Русинки! Безпечно, скоро и тано!
Посылайте грошѣ до краю
черезъ Рускій Народный Дѣмъ!

Підпирайте свою руску институту! Не посылайте черезъ чужихъ, котрї можуть втечи зъ вашими грошми! Наше товариство зачартероване и все нашій урядники мають великій бонды.

Цѣна, кѣлько бере Р. Н. Дѣмъ за австрійскій грошѣ,

За 5 коронъ	1 дол. 20 цнт.	90	18	55
10 "	2 "	100	20	60
20 "	4 "	200	41	00
30 "	6 "	300	61	45
40 "	8 "	400	81	85
50 "	10 "	500	102	25
60 "	12 "	1000	204	80
70 "	14 "	5000	1021	00
80 "	16 "			

Р. Н. Дѣмъ прїймає грошѣ на щадничій книжочки и платить водъ тыхъ грошей 3 процентъ. Въ кождѣмъ часѣ, коли зажадаєте, грошѣ можете выйняти. У насъ безпечнѣйше нѣжъ у банку, бо мы позичаемо лише на праперты, на першій моргичѣ. Тому кождій Русинъ и Русинка нехай щадить и складає свои грошѣ на щадници Р. Н. Дѣму.

Позичаемо грошѣ на першій моргичѣ на 6 процентъ на кѣль калѣтну сплату.

Хто посылає грошѣ до краю, або хоче вложити на щадницю, або хоче купити шеры, нехай напише листъ на адресу:

R. N. HOME, Box 60, JERSEY CITY, N. J.

а въ тѣмъ листѣ най пришле чекъ або монитордеръ на имя нашого касіера A. Sharshon, Shamokin, Pa.

Встыдъ и ганьба спомагати чужихъ, де неразъ пропадають тяжко заробленій рускій грошѣ. Нашій шеры коштують по \$25.00 оденъ.

Складайте грошѣ, посылайте грошѣ и купуйте шеры въ Р. Н. Дѣмѣ, — а тогда будемо мати въ Америцѣ сильну и богату Американську Русь!

Рускій Народный Дѣмъ
продаетъ
шифкарты на все лінії
и опѣкуе ся емігрантами, коли вседають на шифу.
Купуйте шифкарты въ Р. Нар. Дѣмѣ.
Писати треба за шифкартами:
Rev. N. Strutynski,
7 Stewart Place, Elizabeth, N. J.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Загаломъ кождій питає: Що буде дальше? Чи піде робота? А може буде страйк? Ніхто не може на се певно відповісти. Чи знаєте де не потрібуєете боити ся страйку? — На фармі. На фармі не маєте „боса“, ніхто вамъ не розказує, ані з роботи Васъ не нажене.

Я вамъ поможу, стати независимим. Купитѣ собі фарму. За моімъ посередничтвомъ можете собі купити фарму в стейтахъ Вирджинія, Норт Каролайна і Алабама. Добра земля, воздухъ і вода. Родить ся пшеница, жито, овес, кукурудза, тютюн, виноград, бандурки і всяка зеленина. А все можете добре продати і за готові гроші.

Пишѣть на адрес:
JOHN JELINEK,
1116 PINE ALLEY, BRADDOCK, PA.
Напишѣть десьте прочитали се оголошене.

Купуйте Календарь „Читальнѣ“
Коштує 25 центѣвъ.
Адресъ:
CZYTALNIA, Box 353, Scranton, Pa.

Одень зъ найбільшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ поштує сего пива, то книшого вже не хоче пити.

Голова водъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА БОГО ЗЪ РИШТОЮ ХВАЛТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHTCALL 4834.